

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

11.02.2026

г. Лениногорск

№ 101

2026-2030 елларга Татарстан Республикасы «Лениногорск муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең мәдәниятне үстерү комплекслы программасын раслау турында

Татарстан Республикасы «Лениногорск муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Башкарма комитетының 2020 елның 17 ноябрендәге 1339 номерлы карары белән расланган 2021-2025 елларга Татарстан Республикасы «Лениногорск муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең мәдәниятне үстерү комплекслы программасының гамәлдә булу срогы тәмамлануга бәйле рәвештә, «Лениногорск муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты **КАРАР БИРӨ:**

1. 2026-2030 елларга Татарстан Республикасы «Лениногорск муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең мәдәниятне үстерү комплекслы программасын расларга.

2. Әлеге карарны Лениногорск муниципаль районының рәсми сайтында бастырып чыгарырга.

3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны «Лениногорск муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты житәкчесенең социаль мәсьәләләр буенча урынбасары Г.Х. Вагыйзовага йөкләргә.

Житәкче

И.Г. Шәмәрданов

«Лениногорск муниципаль
районы» муниципаль берәмлеге
Башкарма комитетының 2026
елның 11 февраленнән 101
номерлы карары беләр расланды

2026-2030 елларга
Татарстан Республикасы
«Лениногорск муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең
мәдәниятне үстерү программасы

Лениногорск ш. 2026 ел

ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

Программаның атамасы	2026-2030 елларга Лениногорск шәһәре мәдәниятен үстерүнең озак сроклы максатчан программасы (алга таба Программа)
Муниципаль заказчы Программа эшләүче һәм координаторы Программаны башкаручылар	ТР Лениногорск муниципаль районы Башкарма комитеты. «Лениногорск муниципаль районы» МБ БК «Мәдәният идарәсе» МКУ ТР «ЛМР «МБ «Мәдәният сарае» муниципаль бюджет учреждениесе; ТР «Лениногорск муниципаль районы» муниципаль берәмлегенң «Үзәкләштерелгән китапханә системасы « муниципаль бюджет учреждениесе; «Лениногорск туган якны өйрәнү музей» муниципаль бюджет мәдәният учреждениесе «Лениногорск муниципаль районы» муниципаль берәмлеге «Район Мәдәният йорты» муниципаль бюджет учреждениесе; ТР «ЛМР» муниципаль берәмлегенң «Милли-мәдәни үзәк» муниципаль бюджет учреждениесе.
Программаның максаты һәм бурычлары	Программаның төп максатлары: - мәдәният өлкәсендә хезмәтләр күрсәтүнең сыйфатын күтәрү һәм оптимальләштерү; - Лениногорск муниципаль районы халкының мәдәни потенциалын саклау һәм үстерү; - Лениногорск муниципаль районы территориясында тарихи-мәдәни мирасны саклау һәм үстерү, мәдәни үзенчәлекне формалаштыру; - Лениногорск муниципаль районында жирле традицион халык сәнгәтен үстерү өчен шартлар тудыру, халык сәнгәт кәсепләрен саклау, яңадан торгызу һәм үстерүдә катнашу; - район халкына мәдәният хезмәтләре күрсәтү, күпләп ял итү һәм күңел ачуны оештыру өчен шартлар тудыру; - рухи үсеш, халыкның тормыш сыйфатын күтәрү, гражданнарны мәдәни кыйммәتلәргә һәм мәдәни байлыктарга актив җәлеп итү юлы белән; - кеше-гражданинның милли аңын формалаштыру, үсеп килүче буынны патриотик һәм әхлакый кыйммәтләр нигезендә, туган ил мәдәниятенә һәм төбәкнең тарихи-мәдәни мирасын хөрмәт итү рухында тәрбияләү;

- районда актуаль мәдәни сәясәт формалаштыру, традицион халык һәм заманча мәдәниятне саклау һәм үстерү;
 - Лениногорск муниципаль районы халкының мәдәни кыйммәтләргә ирешү хокукларын тәмин итү;
 - Лениногорск муниципаль районы территориясендә яшәүче гражданның мәдәният өлкәсендә иҗат иреген һәм хокукларын тәмин итү;
- Куйган максатларга ирешү өчен юнәлтелгән бурычлар:
- мәдәният өлкәсендә хезмәт күрсәтү стандартларын кертү;
 - мәдәният өлкәсендә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатын һәм төрлелеген күтәрү;
 - мәдәният хезмәтләрен үстерү, мәдәният өлкәсен базар шартларына яраклаштыру;
 - матди-техник базаны ныгыту һәм үстерү, махсус жиһазларны яңарту һәм модернизацияләү;
 - гражданның мәдәни тормышта катнашу һәм мәдәни кыйммәтләргә ирешү конституцион хокукларын тәмин итү;
 - халык ижатын, китапханә эшен, өстәмә белем бирүне үстерү;
 - мәдәни мирас объектларын саклау һәм Лениногорск муниципаль районы территориясендә яшәүче гражданның мәдәни мирас объектларына ирешү хокукын тәмин итү;
 - мәдәният өлкәсендә инновацион һәм проект эшчәнлеген кертү шартларын булдыру.

Программаның
иң мөһим
максатчан
индикаторлары
һәм
күрсәткечләре

- Лениногорск муниципаль районы мәдәният учреждениеләре үткәрә торган мәдәни-ял чараларында катнашучы халыкның өлешен арттыру;
- Мәдәният өлкәсендә халыкка күрсәтелә торган муниципаль хезмәтләрнең сыйфатын һәм мөмкинлеген күтәрү;
- Лениногорск муниципаль районы мәдәният учреждениеләре күрсәтә торган хезмәтләр спектрын киңәйтү;
- Мәдәният учреждениеләре тарафыннан гамәлгә ашырыла торган ведомствоара проектлар санын арттыру;

- Мәдәният өлкәсенә жәлеп ителгән акча күләмен арттыру;
- Тамашачыга тәкъдим ителгән (барлык форматларда) музей предметларының төп фондтагы гомуми музей предметлары санындагы өлеше;
- Районның үзәк китапханәләренә 100 кешегә яңа кергән китаплар саны.

Программаны
тормышка
ашыру
сроклары һәм
этаплары

1 этап - 2026 ел;
2 этап - 2027 ел;
3 этап - 2028 ел;
4 этап - 2029 ел;
5 этап - 2030 ел.

Программаны
финанслау
чыганаclarы

жирле бюджет, өстәмә чыганаcl республика бюджеты. Программага кушымта №1 һәм №2 буенча финанслау күләме.
Чараларны финанслау күләмнәре ел саен ачыкланырга тиеш.

Программаны
гамәлгә
ашыруның
көтелә торган
ахыргы
нәтижеләре

- Лениногорск муниципаль районы мәдәният учреждениеләренә матди-техник базасын ныгыту;
- Лениногорск муниципаль районы мәдәният учреждениеләрен заманча жиһазлар белән тәмин итү;
- Лениногорск муниципаль районында мәдәни-ял эшчәнлегенә нәтижеләлелеген һәм сыйфатын күтәрү;
- Лениногорск муниципаль районы халкының ижади идеяләрен һәм аларны төрле социаль-мәдәни эшчәнлек өлкәләрендә гамәлгә ашыруны арттыру.
- ижади коллективларның һәм һөвәскәр берләшмәләренә тотрыклы эшен тәмин итү, халык ижатының барлык төрләренә, шул исәптән декоратив-гамәли сәнгатькә ярдәм күрсәтү;
- Лениногорск муниципаль районынан конкурсларда, фестивальләрдә, башка район һәм республика дәрәжәсендәге мәдәни чараларда катнашучылар санын арттыру;
- Лениногорск муниципаль районы халкының мәдәният учреждениеләре күрсәткән хезмәтләр сыйфатыннан канәгать булучылар санының артуы.

I. Программа хэл итүгә юнәлтелгән проблеманы характерлау

Лениногорск муниципаль районы халкының тормыш сыйфатын күтәрү бурычын хэл итүдә мәдәниятнең роле һәм әһәмиятен заманча аңлау, Лениногорск муниципаль районының бөтен территориясендә бердәм мәдәни мохитне саклау һәм үстерү зарурлыгын билгели, район халкының мәдәни кыйммәтләргә, иҗат ирегенә һәм мәдәният учреждениеләреннән файдалану хокукына, жирле халык традицияләрен саклауга шартлар тудыру юлы белән.

Шәһәр һәм районның мәдәни тормышына зур өлешне муниципаль бюджет учреждениесе «Мәдәният сарае» (алга таба - МС) кертә. МСның өстенлекле бурычы - халыкның ялын оештыру, ижади эшчәнлекне киңәйтү һәм камилләштерү. МСда 62 төрле ижади берләшмә булдырылган, шуларның 4се «халык» һәм бсы «үрнәк» исеменә ия, катнашучылар саны 1106 кеше. МСның ижади коллективлары бөтенроссия, республика, халыкара конкурслар һәм фестивальләрдә лауреатлар һәм дипломантлар булып тора. Аз халыклы пунктларны мәдәни хезмәтләндерү район программасы кысаларында МС коллективлары район авылларына концертлар белән даими чыга.

Шулай ук мәдәният үсешенә «Район мәдәният йорты» муниципаль бюджет учреждениесе (алга таба – РМЙ) өлеш кертә. РМЙ учреждениеләре Лениногорск районы һәм Лениногорск шәһәре халкының ялын тәмин итә, чаралар үткәрүдә катнаша. РМЙ учреждениеләрендә 258 клуб берләшмәсе бар, катнашучылар саны 2647 кеше. 5 берләшмә халык (2 театр, 3 фольклор) булып тора. Коллективлар жирле чараларда да, төрле республика һәм бөтенроссия, шул исәптән онлайн, чараларда да катнаша.

Бүгенге көндә муниципаль мәдәният учреждениеләре көндәшлеккә сәләтле булырга һәм халыкның ихтыяжларына тулысынча җавап бирергә тиеш. Эш өчен уңайлы шартлар тудыру, яңа яктырту һәм музыкаль жиһазлар, инвентарь сатып алу үткәрелә торган чараларның сыйфатын сизелерлек күтәргә ярдәм итәчәк. Район китапханәләрендә укучылар белән массакүләм эшкә зур игътибар бирелә.

Муниципаль бюджет учреждениесе ТР «ЛМР» МБ «Үзәкләштерелгән китапханә системасы» мәдәниятен үстерүгә бәяләп бетергесез өлеш кертә. Система китапханәләре язма әсәрләр, аудиовизуаль һәм электрон материаллар җыеп, саклап һәм тәкъдим итеп, милли мәдәниятнең мәгълүмати моделен булдырырга мөмкинлек бирә.

Барлык яшътәге кешеләргә мөстәкыйль белем алу мөмкинлегенә бирә, тормыш өчен мөһим мәгълүматка һәм виртуаль ресурслар челтәренә керүне тәмин итә, укучыларга заманча идеяләр һәм мөмкинлекләр белән танышырга, мәдәният һәм иҗат өлкәсә белән үзара бәйләнештә булырга ярдәм итә.

01.01.2025 елга 36 китапханә (шуларның 31-е авылда) 49571 укучыны хезмәтләндерде, аларга 1137258 данә басма һәм башка басмалар бирелде. Килүләр саны 805494 тәшkil итә. Китапханә хезмәте белән халыкны колачлау авылда 100%, шәһәрдә 50% тәшkil итә.

Лениногорск Үзәк китапханә системасында 18 максатчан китапханә программасы, 24 кызыксыну клубы (303 кеше), 6 Китап театры (74 кеше), 3 түгәрәк, 3 курчак театры (84 кеше), 2 анимация студиясе (56 кеше) эшли, алар вакыт сынавын үтәп, уңышлы эшләвен дәвам итә.

Шәһәр һәм район халкы өчен төрле китапханә акцияләре, әдәби кичәләр, язучылар белән очрашулар, китаплар тәкъдим итү һәм башка күп чаралар үткәрелә. Китапханәләрдә татар, чуаш, мордва, керәшен мәдәниятләрен һәм традицияләрен саклау һәм яңадан торгызу буенча милли үзәкләр эшли. Учреждениедә 92 хезмәткәр эшли, югары белемле - 49, урта махсус - 24.

Лениногорск Үзәк китапханә системасы үз эшчәнлеген социаль челтәрләрдә актив рәвештә алга этәрә, барлык 36 китапханәнең «ВК»да үз битләре бар, Үзәк китапханә системасының «ВКонтакте»дагы битләре Татарстанның флагман дәүләт пабликлары арасында.

Шулай итеп, китапханәләр мәдәният һәйкәлләре буларак чыгыш ясый, алар үзләрендә киләчәк буыннар өчен мәгълүмати потенциалны саклый, районда формалашкан социомәдәни мохит параметрларын билгели һәм милли кыйммәтләргә саклауда әһәмиятле роль уйный.

Лениногорск муниципаль районының мәдәни мирасын саклауда мөһим рольне Лениногорск туган якны өйрәнү музейы уйный. Музей хезмәткәрләре борынгы һәм мәдәни әйберләргә җыю, сәнгать иҗаты, бурыч һәм патриотизм хисен тәрбияләү буенча актив эш алып бара. Бу максат белән экспозиция күргәзмәләре оештырыла, район мәктәпләре укучылары өчен батырлык дәресләре, туган якны өйрәнү сәгатьләре, районның танылган кешеләре белән очрашулар, фольклор бәйрәмнәре, экскурсияләр үткәрелә. Россия музейларындагы гадәттән тыш хәлләр мәдәни мирас объектларын саклау, ремонтлау һәм реставрацияләү эшләрен үткәрү, музей әйберләре өчен заманча саклагычлар булдыру, район туган якны өйрәнү музейы өчен техник системалар сатып алу мәсьәләсен кискен куйды. Күп кенә уникаль әйберләр һәм тулы коллекцияләр начар хәлдә, югалтулары бар. Аларның сакланышын вакытында һәм сыйфатлы үткәрелгән фәнни консервация һәм реставрация тәэмин итә ала, шуннан соң әйберләр мәдәни әйләнешкә кертелергә мөмкин.

Лениногорск шәһәренә 2026-2030 елларга мәдәниятне үстерү буенча муниципаль максатчан программасы Лениногорск муниципаль районы халкының мәдәни потенциалын саклауга һәм үстерүгә юнәлдерелгән.

Яңа Программа мәдәният өлкәсен үстерү стратегиясен гамәлгә ашыру эшендә дәвамчанлыкны тәэмин итә. Ул мәдәният ресурсларын социаль-иқтисади үсеш максатларында нәтиҗәле файдалануны арттыруга, мәдәният өлкәсенә инфраструктурасын модернизацияләүгә, мәдәни мирасның аеруча кыйммәтле объектларын саклауга, милли мәдәниятне үстерү шартларын тәэмин итүгә, мәдәни төрлелекне саклауга юнәлтелгән.

Күрсәтелгән проблемаларны программалы-мәгънәви ысул белән хәл итү мөмкин, ул эш нәтиҗәләрен фаразларга һәм бәяләргә, финанс ресурсларын нәтиҗәле тотарга һәм төрле мәдәният учреждениеләренә эшчәнлеген координацияләргә мөмкинлек бирә. Шулай ук вакытта Программа комплекслы

проектлар һәм чараларга юнәлтелгән, аларны программасыз ысуллар белән гамәлгә ашыру мөмкин түгел. Программалы проблеманы чишү ысулы мәдәният өлкәсендә чараларны гамәлгә ашыруда комплекслы якин килүне күздә тоты, ул куелган максатларга ирешү өчен конкрет бурычларны чишү аша юнәлтелгән. Бу мәдәният өлкәсен үстерү стратегиясен озак вакытлы чорга төзәргә һәм бер үк вакытта тактик карарларны кулланырга мөмкинлек бирә.

Программа Лениногорск муниципаль районында мәдәният өлкәсендә булган проблемаларны хәл итүгә һәм өстенлекләренә ирешүгә юнәлтелгән. Мәдәниятнең базар мөнәсәбәтләре һәм жирле үзидарә реформалары шартларында оештыру-икътисади яшәешенең катгый шартлары, бюджет чараларын нәтижәле һәм максатчан куллану зарурлыгы әлеге өлкәдә программалы-мәгънәви якин килүне таләп итә.

Программа мәдәният тармагын эзлекле реформалаштыруга юнәлтелгән, бу түбәндәгеләрне тәмин итәргә мөмкинлек бирәчәк:

- Лениногорск муниципаль районына кергән торак пунктларда ял һәм мәдәният оешмалары хезмәтләрен тәмин итү өчен шартлар тудыру;
- Лениногорск муниципаль районына кергән торак пунктларда жирле традицион халык сәнгәтен үстерү өчен шартлар тудыру;
- мәдәниятне үстерү һәм гражданның мәдәни тормышта катнашуын тәмин итү өчен шартлар тудыру;
- мәдәни мирасны саклау, сәнгать кыйммәтләренә керү мөмкинлеген тәмин итү;
- мәдәниятне үстерүнең өстенлекле юнәлешләренә бюджет һәм бюджеттан тыш чараларны туплау;
- традицион үзешчән сәнгать һәм фәнни-техник ижат, халык кәсепләре, һөнәрләренә яңадан торгызу һәм үстерү;
- яшьләренә халык мәдәнияте традицияләренә җәлеп итү, талантларны һәм сәләтләренә ачыклау һәм ярдәм итү;
- тарихи-мәдәни мирасны, милли, жирле гадәтләренә, йолаларны һәм фольклорны саклау һәм баеп;
- гамәлдәге милли кәсепләр һәм һөнәрләргә карата инновацион эш формаларын керту;
- өстәмә эш урыннары оештыру.

Мәдәни сәясәт өлкәсендә яңа бурычлар барлыкка килү өстенлекләренә төзәтүне һәм тупланган потенциалны алга таба үстерүгә басым ясауны таләп итә. Бу очракта мәдәният җәмгыять тормышының барлык өлкәләренә йогынты ясаучы рухи кыйммәтләрнең бөтен системасы буларак карала.

II. Программаның төп максатлары һәм бурычлары. Аның гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары.

Максатчан индикаторлар һәм күрсәткечләр.

Программаның төп максатлары:

- мәдәният өлкәсендә хезмәтләр күрсәтүнең сыйфатын күтәрү һәм оптимальләштерү;
- Лениногорск муниципаль районы халкының мәдәни потенциалын саклау һәм үстерү;
- Лениногорск муниципаль районы территориясендә тарихи-мәдәни мирасны саклау һәм үстерү, мәдәни үзенчәлекне формалаштыру;
- Лениногорск муниципаль районында халыкның традицион сәнгати ижатын үстерү өчен шартлар тудыру, халык сәнгати кәсепләрен саклау, яңадан торгызу һәм үстерүдә катнашу;
- район халкына мәдәният хезмәтләре күрсәтү, массакүләм ял һәм күңел ачуны оештыру өчен шартлар тудыру;
- рухи үсеш, халыкның тормыш сыйфатын күтәрү, гражданның мәдәни кыйммәтләргә һәм мәдәни байлыктарга актив җәлеп итү юлы белән;
- кешенең милли аңын формалаштыру, үсеп килүче буынны патриотик һәм әхлакый кыйммәтләр нигезендә, туган ил мәдәниятенә һәм тарихи-мәдәни мираска хөрмәт рухында тәрбияләү;
- районда актуаль мәдәни сәясәт формалаштыру, традицион халык һәм заманча мәдәниятне саклау һәм үстерү;
- Лениногорск муниципаль районы халкының мәдәни кыйммәтләргә ирешү хокукларын тәмин итү;
- Лениногорск муниципаль районы территориясендә яшәүче гражданның мәдәният өлкәсендә ижат ирегән һәм хокукларын тәмин итү;
Программа түбәндәге бурычларны хәл итүне күздә тотта:
- мәдәният өлкәсендә хезмәт күрсәтү стандартларын кертү;
- мәдәният өлкәсендә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатын һәм төрлеләгән күтәрү;
- мәдәният хезмәтләрен үстерү, мәдәният өлкәсен базар шартларына яраклаштыру;
- матди-техник базаны ныгыту һәм үстерү, махсус җиһазларны яңарту һәм модернизацияләү;
- мәдәният учреждениеләрендә ижади хезмәткәрләрнең эш шартларын яхшырту һәм стимуллаштыру;
- гражданның мәдәни тормышта катнашу һәм мәдәни кыйммәтләргә ирешү конституцион хокукларын тәмин итү;
- халык ижатын, китапханә эшен, өстәмә белем бирүне үстерү;
- мәдәни мирас объектларын саклау һәм Лениногорск муниципаль районында яшәүче гражданның мәдәни мирас объектларына тигез хокукын тәмин итү;
- мәдәният өлкәсендә инновацион һәм проект эшчәнлеген кертү шартларын булдыру.

Программаның максатлары һәм бурычлары мәдәният өлкәсендәге республика максатчан программасының максатлары һәм бурычларына туры

килә, аның кысаларында Программа чараларын финанслау өчен республика бюджетыннан субсидияләр жәлеп ителергә мөмкин.

Программаның максатлары һәм бурычлары заманча чынбарлыкны исәпкә ала һәм аз якланган катламнарغا, балаларга, үсмерләргә, яшьләргә, өлкәннәргә юнәлтелгән, аларга мәдәният өлкәсендә кирәкле хезмәтләр жыелмасын тәмин итү өчен.

Программаны гамәлгә ашыруның төп нәтижәсе итеп куелган максатларга ирешү, халыкка мәдәният өлкәсендә хезмәтләр күрсәтү булчак. Эшләнгән күрсәткечләр һәм индикаторлар Программаның нәтижелелеген бәяләргә мөмкинлек бирәчәк.

Шулай ук Программа гамәлдә булган вакытта норматив хокукый базаны камилләштерү һәм үстерү, шул исәптән Лениногорск муниципаль районында, мәдәният учреждениеләренә эшмәкәрлек һәм башка керем китерүче эшчәнлеген үстерү, бюджеттан тыш чаралар жәлеп итү, мәдәният кадрларының конкурентлык сәләтен күтәрү һәм башка күп кенә эшләр, әлеге Программаны үтәү нәтижелелегенә тәсир итәчәк.

Программа 2026-2030 елларда 5 этапта гамәлгә ашырыла:

1 этап - 2026 ел;

2 этап – 2027 ел;

3 этап - 2028 ел;

4 этап - 2029 ел;

5 этап - 2030 ел.

Программаның максатчан индикаторлары һәм күрсәткечләре, программаның чараларын гамәлгә ашыру нәтижелелеген характерлый торган, түбәндәгеләрдән гыйбарәт:

- Лениногорск муниципаль районы мәдәният учреждениеләре үткәргән мәдәни-ял чараларында катнашучы халыкның өлешен арттыру;

- халыкка күрсәтелә торган муниципаль мәдәният хезмәтләренә сыйфатын һәм мөмкинлеген күтәрү;

- Лениногорск муниципаль районы мәдәният учреждениеләре күрсәтә торган хезмәтләр спектрын киңәйтү;

- Мәдәният учреждениеләре тарафыннан гамәлгә ашырыла торган ведомствоара проектлар санын арттыру;

- мәдәният өлкәсенә жәлеп ителгән акча средстволарының артуы.

- Тамашачыга тәкъдим ителгән (барлык форматларда) музей предметларының төп фондтагы гомуми музей предметлары санындагы өлеш;

- Район халкының 100 кешесенә исәпләгәндә, гомуми кулланылыштагы китапханәләрнең китапханә фондларына яңа кергән экземплярлар саны;

- Шәһәр округлары һәм муниципаль районнарның жирле үзидарә органнары тарафыннан оештырылган түләүле мәдәни-ял чараларында катнашучы халык өлеше;

- Лениногорск муниципаль районында мәдәният учреждениеләре белән тәмин ителеш дәрәжәсе норматив ихтыяждан;

- Халыкның мәдәният өлкәсендә күрсәтелә торган хезмәтләр сыйфатыннан (мәдәни хезмәт күрсәтү сыйфатыннан) канәгать булуы.

III. Программа чаралары исемлеге

Программаның максатына ирешү һәм бурычларын хәл итү Лениногорск муниципаль районы мәдәният өлкәсе алдында торган проблемаларны анализлауны исәпкә алып, Программа концепциясендә билгеләнгән юнәлешләргә туры китереп, ресурслар, башкаручылар һәм нәтижәләр буенча үзара бәйлә чаралар комплексын координациялә үтәү юлы белән гамәлгә ашырыла.

Финанслау күләмнәре түбәндәге юнәлешләр буенча исәпләнгән:

- Программа буенча эшчәнлекне оештыру-методик һәм мәгълүмати тәмин итү.
- Законнарны һәм башка норматив хокукый актларны гамәлгә ашыруны тәмин итү.
- Учреждениеләр һәм оешмалар эшчәнлегенә кирәкле координациясе.
- Программаны гамәлгә ашыруда массакүләм мәгълүмат чараларын, жәмәгать оешмалары потенциалын куллану.
- Кадрлар белән тәмин итү.
- Жәмәгать һәм дәүләт оешмаларының социаль программаларын һәм проектларын гамәлгә ашыру.
- Лениногорск муниципаль районында балалар жәмәгать берләшмәләренә ярдәм итү.
- Балигъ булмаганнарның күзәтүчесезлеген һәм хокук бозуларын профилактикалау.
- Лениногорск муниципаль районы мәдәният учреждениеләренә матди-техник базасын ремонтлау һәм ныгыту.

IV. Финанслау тәртибе һәм контрольне оештыру

Программаны гамәлгә ашыру

Программаны үтәү буенча гомуми контрольне «Лениногорск муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты башкара, ул программаның максатчан күрсәткечләрен һәм чыгымнарын, программаны гамәлгә ашыру механизмын, башкаручылар составын ачыклай, ел дәвамында Программаны үтәү һәм финанс чараларын нәтижәле файдалану турында мәгълүмат бирә.

V. Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәләлеген бәяләү

Программаны практик гамәлгә ашыру түбәндәгеләрне тәмин итәргә тиеш:

- Заманча мәдәният һәм сәнгатьнең барлык төрләрен һәм жанрларын үстерүгә ярдәм итү;
 - Халыкның барлык катламнары өчен милли һәм дөнья мәдәнияте кыйммәтләренә киң керү өчен уңай шартлар тудыру;
 - Шәһәрнең барлык ижади коллективлары эшчәнлеген өчен мәдәният учреждениеләренә матди-техник базасын ныгыту һәм камилләштерү;
 - Халыкта активрак тормыш позициясе һәм шәһәр һәм районның ижтимагый-сәяси тормышында катнашу әзерлеген формалаштыру;
 - Жинаятьчелек, алкоголизм һәм наркомания дәрәжәсен киметү;
 - Интеллектуаль, эхлакый һәм ижади потенциалны күтәрү, яшьләрнең милли үзаңын, гражданлык һәм патриотизмын үстерү.
 - Шәһәр һәм район халкына мәгълүмат хезмәтләрен киңәйтү;
 - Ижади коллективларның һәм һәвәскәр берләшмәләренең тотрыклы эшләвен тәмин итү, халык үзешчән сәнгатьнең барлык төрләренә, шул исәптән декоратив-гамәли сәнгатькә ярдәм күрсәтү.
- Нәтижәлелек күрсәткечләре:
- Халык арасында социаль-негатив күренешләргә киметү;
 - Балаларның тормыш сыйфатын һәм сәламәтлеген яхшырту;
 - Социаль хезмәтләрен сыйфатын һәм һәркем файдалана алырлык булуын арттыру.

2026 -2030 елларга «Татарстан Республикасы «Лениногорск муниципаль
районы»
муниципаль берәмлегендә музей эшен үстерү»
ярдәмче программасы

Ярдәмче программаның максатлары:

- Гражданнарның мәгълүмат һәм белемнәргә ирәклә керү хокукларын гәмәлгә ашыру өчен кирәклә шартларны тәмин итә алырлык нәтижәле музей хезмәте системасын булдыру;
- Музей фондларының куркынычсызлыгын һәм сакланышын тәмин итү, милли мәдәни мирасның бер өлеше буларак.

Ярдәмче программаның бурычлары:

- Музейнең нәтижәле эшчәнлеген өчен комплекслы иминлек системасын булдыру;
- Музей фондларының заманча моделенә нигез салу;
- Музейне һәм аның эшчәнлеген алга жибәрү өчен чаралар системасын булдыру;
- Лениногорск районының тарихи-туган якны өйрәнү белемнәрен һәм милли мәдәниәтен популярлаштыру өчен музейның агарту эшчәнлеген киңәйтү.
- Балалар һәм яшьләргә хезмәтләнәдерү, аларның шәхесен үстерү өчен кирәклә шартлар тудыру;

- Музейнең матди-техник базасын ныгыту, аның нәтижәле эшләве, кунакларның имин һәм уңайлы булуы өчен заманча җиһазлар белән тәмин итү;

- Музейнең китапханәләр, архивлар, белем бирү һәм социаль учреждениеләр белән партнерлыгын үстерү һәм ныгыту;

- Музей хезмәткәрләренең һөнәри үсеше квалификацияне күтәрү, Республика, Бөтенроссия жыйнарында, конкурсларда, грантларда катнашу юлы белән.

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижәләре:

- музей фондларының сакланышын һәм иминлеген арттыру
- музейне заманча системалар һәм музей фондларын, кешеләрне һәм бинаны саклау һәм иминлек чаралары белән җиһазлау;
- яңа экспозицияләр булдыру һәм булганнарын реконструкцияләү, заманча технологияләр керту;
- 2030 елның декабренә кадәр Россия Федерациясенең музей фонды дәүләт каталогына фонд коллекциясе мәгълүматларын кертуне тәмамлау;
- музей хезмәтләренең санын арттыру, күбрәк кунаклар җәлеп итү;
- музей аккаунтларын социаль челтәрләрдә үстерү;
- тарихи-туган якны өйрәнү тематикасы буенча электрон һәм басма мәгълүмат ресурслары булдыру;
- музей заллары һәм шәһәр урамнары буенча виртуаль экскурсияләр булдыру;
- музей хезмәткәрләренең һөнәри дәрәжәсен күтәрү.

2026 -2030 елларга «Татарстан Республикасы «Лениногорск муниципаль районы»

муниципаль берәмлектә китапханә эшен үстерү
ярдәмче программасы

Ярдәмче программаның максатлары:

- Лениногорск районында китапханә эшен модернизацияләү;
- Гражданның мәгълүмат һәм белемнәргә ирәкле керү хокукларын тормышка ашыру өчен кирәкле шартларны тәмин итә алырлык нәтижәле китапханә хезмәте системасын булдыру;
- Китапханә фондларын сыйфатлы комплектлауны, куркынычсызлыкны һәм сакланышын тәмин итү, аларны милли мәдәни мирасның бер өлеше итеп саклау;
- Китапханәләрнең һәм китапханә һөнәренә абруен күтәрү.

Ярдәмче программаның бурычлары:

- Заманча китапханә фондлары моделен булдыру;
- Китапханәләрнең мәгълүмати киңлеген берләштерүне тәмин итү өчен челтәр технологияләрен куллану;
- Китапханәләрнең матди-техник базасын ныгыту, аларны заманча жиһазлар белән тәмин итү, кулланучылар өчен нәтижәле эшләү, куркынычсыз һәм уңайлы булу шартларын булдыру;
- Китап һәм укуны алга жибәрү өчен китапханәләрнең коммуникацияләрен киңәйтү;
- Китапханәчеләрнең һөнәри үсеше өчен шартлар булдыру.

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижәләре:

- халыкның китапханә хезмәтләре белән колачлану проценты - 62%;
- китапханә фондларының яңару дәрәжәсе - 2 %;
- китапханә фондларының кулланылышы - 1,6 тапкыр;
- гомуми каталог күләмендә электрон каталог өлеше - 35%;
- Интернет челтәренә ачык керү мөмкинлегенә бирүче китапханәләр өлеше - 100 %;
- китапханә сайтларына керүләр санының ел саен 10 % артуы;
- югары һәм урта һөнәри белемле китапханә хезмәткәрләре өлеше – 64,1%;
- китапханәләргә йөрү - елга 11 тапкыр;
- мәдәният, белем бирү, социаль учреждениеләр белән берлектә гамәлгә ашырылган китапханә чаралары өлеше - 38%.

1 нче кушымта
 2026-2030 елларга Татарстан
 Республикасы «Лениногорск
 муниципаль районы» муниципаль
 берәмлеге мәдәниятен үстерү
 программасына

Ярдәмче программа атамасы	Еллар	Еллар буенча финанслау күләме, мең сум			
		Барлыгы	Татарстан Республикасы бюджеты	Муниципаль бюджет.	Бюджеттан тыш чыганақ.
Мәдәни-ял эшчәнлеген үстерү	2026	176 594,80		168 658,90	7 935,90
	2027	191 944,10		183 294,00	8 650,10
	2028	207 420,70		197 992,10	9 428,60
	2029	226 088,60		215 811,40	10 277,20
	2030	246 436,50		235 234,40	11 202,10
Музей эшен үстерү	2026	6 112,00		5 742,00	370,00
	2027	6 604,30		6 201,00	403,30
	2028	7 198,60		6 759,00	439,60
	2029	7 846,50		7 367,30	479,20
	2030	8 552,70		8 030,40	522,30
Барлыгы:	2026	182 706,80		174 400,90	8 305,90
	2027	198 548,40		189 495,00	9 053,40
	2028	214 619,30		204 751,10	9 868,20
	2029	233 935,10		223 178,70	10 756,40
	2030	254 989,20		243 264,80	11 724,40

2 нче кушымта
 2026-2030 елларга Татарстан
 Республикасы «Лениногорск
 муниципаль районы» муниципаль
 берәмлеге мәдәниятен үстерү
 программасына

Ярдәмче программа атамасы	Еллар	Еллар буенча финанслау күләме, мең сум			
		Барлыгы	Татарстан Республикасы бюджеты	Муниципаль бюджет.	Бюджеттан тыш чыганақ.
Китапханә хезмәте күрсәтү системасын үстерү	2026	74 639,70		74 426,70	213,00
	2027	80 612,20		80 380,00	232,20
	2028	87 867,10		87 614,00	253,10
	2029	95 775,20		95 499,30	275,90
	2030	104 394,90		104 094,20	300,70
Барлыгы:	2026	74 639,70		74 426,70	213,00
	2027	80 612,20		80 380,00	232,20
	2028	87 867,10		87 614,00	253,10
	2029	95 775,20		95 499,30	275,90
	2030	104 394,90		104 094,20	300,70
